

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Urszula Sara Zielińska

DSA-WBE.050.6.2025.JS
3749227.14870562.12190445
Warszawa, 21-05-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr K10INT9096 posłanki Anity Kucharskiej-Dziedzic w sprawie zabezpieczenia rzeki Odry, przedstawiam poniższe informacje.

1. *Jakie czynności zostały podjęte przez resort w celu zapobiegnięcia możliwej powtórce katastrofy ekologicznej z 2022 roku?*
3. *Jakie środki podjęto celem ograniczenia zrzutów ścieków i solanki do Odry oraz jej dopływów?*

Resort klimatu i środowiska, we współpracy z innymi instytucjami na poziomie centralnym i regionalnym w ramach tzw. Międzyresortowego Zespołu ds. Odry, realizuje następujące działania:

- **Opracowanie pierwszego „Planu inwestycyjnego sektora górniczego mającego na celu obniżenie zasolenia wód rzeki Odry”.** Głównym celem Planu jest ograniczenie ryzyka zakwitów „złotej algi” poprzez redukcję zasolenia wód Odry do wartości limitujących lub uniemożliwiających rozwój algi. Plan uwzględnia również konieczność osiągnięcia celów środowiskowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie zasolenia dla jednolitych części wód powierzchniowych wchodzących w skład rzeki Odry. Dokument aktualnie jest na etapie uzgodnień międzyresortowych oraz prac w Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów.
- **Wdrażanie projektów renaturyzacyjnych.** W ramach rozpoczętej w 2024 r. współpracy MKiŚ, PGW Wody Polskie i strony społecznej, przygotowywane są projekty zmierzające do renaturyzacji rzeki Odry oraz jej dopływów. Celem działań jest odbudowa siedlisk ryb, bezkręgowców i awifauny, co przyczyni się do zwiększenia odporności ekosystemu na negatywne skutki zaburzeń środowiskowych oraz zmian klimatycznych. Projekty będą finansowane ze środków wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz ze środków UE w ramach FENIKS.

- **Monitorowanie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych**, o którym mowa w odpowiedzi na pytanie nr 2.
- **Monitorowanie wdrażania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu¹**, wynikające z realizacji dyrektywy azotanowej.
- **Bieżący monitoring stanu wód rzeki Odry z dopływami**. Kluczowym narzędziem do bieżącego monitorowania ryzyka powstania zakwitów „złotej algi” jest monitoring interwencyjny prowadzony przez GIOŚ na podstawie „*Procedury monitorowania interwencyjnego *Prymnesium parvum* „złotej algi”*”. Pozwala on śledzić dynamikę jej wzrostu na rzece Odrze oraz w już skażonych akwenach i potwierdzić obecność w potencjalnych ogniskach jej rozwoju. Głównym rezultatem monitoringu interwencyjnego jest analiza stopnia zagrożenia (stopień ostrzegawczy oraz I, II i III stopień zagrożenia), która jest udostępniona na stronie gov.pl/web/odra/analiza-stopnia-zagrozenia oraz portalu badania.gios.gov.pl. Ponadto GIOŚ rozbudowuje system monitoringu automatycznego. Przewiduje się uruchomienie 10 sond automatycznych w 2025 r., a następnie w latach 2026 -2027 stworzenie docelowego systemu monitoringu automatycznego wód powierzchniowych, w oparciu o przygotowywaną obecnie nowelizację ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska.
- **Bieżące zarządzanie ryzykiem**. Wdrożenie „*Procedury zarządzania kryzysowego związanego z powstaniem zakwitów "złotej algi" - schematy postępowania*”. Dokument powstał w 2024 r. na podstawie doświadczeń z lat 2022-2024. Zawiera schemat postępowania w odniesieniu do określonych wariantów rozwoju sytuacji kryzysowej związanej z zakwitami „złotej algi”. Wskazuje działania niezbędne do podjęcia, instytucje odpowiedzialne i podstawę prawną tych działań. Procedura obejmuje także działanie kryzysowe polegające na kontrolowanym dozowaniu nadtlenu wodoru (H₂O₂). Procedura ta, przetestowana na rzece Kłodnicy w 2024 r., pozwoliła stworzyć barierę redukującą wysoki ładunek „złotej algi” spływający z Kanału Gliwickiego do rzeki Odry. W tym kontekście należy dodać, że zgodnie z rekomendacją Zespołu ds. Odry z grudnia 2024 r. został zabezpieczony w RARS² zasób nadtlenu wodoru, który pozwoli podjąć ewentualną interwencję w przypadku ponownego silnego zakwitów algi *Prymnesium parvum*.
- **Transparentność i stałe informowanie społeczeństwa**. Portal: badania.gios.gov.pl/odra. Portal, stworzony w 2024r., stanowi interaktywną mapę, umożliwiającą przejrzystą prezentację zarówno bieżących, jak i archiwalnych wyników badań jakości wód rzeki Odry, w tym:
  - dane standardowe, uzyskiwane przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska,

¹ Zadanie ciągłe wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz.U. z 2023 r. poz. 244)

² Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych

- dane dodatkowe, uzyskiwane przez GIOŚ od 2022 r. z tzw. monitoringu interwencyjnego, ukierunkowanego na identyfikację występowania toksycznej algi *Prymnesium parvum* (tzw. „złotej algi”),
  - dane dodatkowe z automatycznych stacji monitoringu wód powierzchniowych.
- **Bieżące zarządzanie zrzutami wód dołowych w zależności od stanu wód powierzchniowych. Koordynowanie przez PGW Wody Polskie prac grupy roboczej ds. rekomendowania ograniczenia zrzutów.** W skład ww. grupy roboczej wchodzi przedstawiciele: IMGW-PIB, GIOŚ, GDOŚ, MKiŚ, MP oraz przedstawiciele zakładów górniczych KGHM Polska Miedź S.A., Polskiej Grupy Górniczej S.A. oraz Przedsiębiorstwa Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. Grupa spotyka się cyklicznie omawiając: aktualną sytuację hydrologiczną, meteorologiczną, stan jakościowy wód z uwzględnieniem badań ilościowych „złotej algi”, a także możliwości ograniczania zrzutów wód dołowych z zakładów górniczych. Efektem spotkań są rekomendacje dotyczące gospodarowania przez zakłady górnicze wodami z odwadnianych zakładów górniczych, które zapadają na podstawie aktualnego stanu wód rzeki Odry oraz stopnia zagrożenia rozwojem „złotej algi”. Ostatnie spotkanie Grupy odbyło się w dniu 8 maja br.
- **Transparentność i dialog ze stroną społeczną.** Wprowadzona od roku 2024r. regularna współpraca ze stroną społeczną polega m.in na zapewnieniu pełnej transparentności oraz udziału w działaniach na rzecz Odry zainteresowanym stronom. W tym celu funkcjonuje grupa robocza z partnerami społecznymi. Ostatnie spotkanie odbyło się w dniu 29 kwietnia br. i dotyczyło przypadków śnięć ryb w Odrze w Kanale Gliwickim, omówienia wyników badań, przyczyn tych zdarzeń i działań zapobiegawczych.
- **Transparentność i dialog ze stroną niemiecką.** Wprowadzone od roku 2024r. dwustronne spotkania ekspertów oraz regularna wymiana cotygodniowych raportów nt. stanu wód Odry i występowania zakwitów *Prymnesium parvum*. Współpraca polsko-niemiecka umożliwia szybką wymianę informacji o zagrożeniach środowiskowych. Ponadto, regularny kontakt ekspercki przyczynia się do lepszego rozumienia mechanizmów zakwitów *Prymnesium parvum* oraz umożliwia planowanie spójnych działań prewencyjnych po obu stronach granicy. W wyniku tych działań niemiecki system monitorowania zagrożeń „złotej algi” integruje dane z portalu badania.gios.gov.pl/odra oraz wykorzystuje progi alarmowe określone w polskiej „Procedurze monitorowania interwencyjnego *Prymnesium parvum* „złotej algi”.

2. Czy nastąpiła weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych przez Wody Polskie i pozwoleń zintegrowanych – urzędy marszałkowskie, uwzględniająca zmiany klimatyczne zachodzące w dorzeczu Odry?

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry PGW Wody Polskie zostało zobowiązane do dokonania przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód na obszarze zlewni rzeki Odry w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy, zaś organy właściwe w sprawie pozwoleń zintegrowanych – do dokonania w terminie 18 miesięcy od dnia

wejścia w życie ustawy przeglądu pozwoleń zintegrowanych na wprowadzanie ścieków do wód na obszarze zlewni rzeki Odry. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez MI, zakończenie przeglądów pozwoleń zostało zaplanowane na 7 kwietnia 2025 r., natomiast informacje o wynikach przeglądu powinny zostać przekazane do MI do 7 lipca 2025 r. Do przeglądu zostały wytypowane 824 pozwolenia wodnoprawne, w tym obejmujące zrzuty ścieków o zwiększonym zasoleniu z kopalń węgla kamiennego oraz rudy miedzi. Niezależnie od powyższego, PGW Wody Polskie poinformowało, że na obszarze działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w okresie od 1 lipca 2022 r. zostały cofnięte trzy pozwolenia wodnoprawne dotyczące odprowadzania ścieków do wód rzeki Odry i jej dopływów, w tym jedno pozwolenie dotyczące odprowadzania zasolonych wód z kopalni.

4. Na jakim etapie znajduje się procedowanie nowelizacji specustawy odrzańskiej?

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez MI, obecnie projekt ustawy znajduje się na etapie analizy uwag i opinii przekazanych w ramach uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji publicznych.

5. Jakie podjęto działania celem oceny pod względem środowiskowym koncesji na wydobycie kopalni, zwłaszcza w kwestii odprowadzanej do rzek słonych wód pokopalnianych?

W odniesieniu do kopalń, dla których przedłużono w latach 2018-2020 koncesję na wydobycie węgla kamiennego przez ówczesne kierownictwo Ministerstwa Środowiska bez przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, informuję, że prowadzone są przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach postępowania ex post w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Postępowania te dotyczą następujących przedsięwzięć:

- a) „Wydobywanie węgla kamiennego ze złóż „Łaziska” i „Bolesław Śmiały”;
- b) „Wydobywanie węgla i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża węgla kamiennego „Budryk”;
- c) „Wydobywanie kopalni: węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Zabrze-Bielszowice”;
- d) „Wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Murcki” w Obszarze i Terenie Górniczym „Murcki I”
- e) „Wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej, ze złoża „Staszic” w obszarze i terenie górniczym „Giszowiec I”, „Bogucice I”, „Janów” oraz we fragmencie obszaru górniczego „Murcki I” obejmującego granicę złoża „Staszic”;
- f) „Eksploracja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Dankowice 1”;
- g) „Wydobywanie węgla kamiennego i metanu, jako kopaliny towarzyszącej, ze złoża „Sośnica”;

- h) „Wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża "Wesoła";
- i) „Zmiana obszaru górniczego "Makoszowy II" w ramach koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża "Makoszowy" w celu utrzymania systemów zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni Makoszowy”
- j) „Wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża węgla kamiennego "Ziemowit";
- k) „Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego "Piast".

Z wyrazami szacunku

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Pani Rita Kameduła-Tomaszewska – Dyrektorka Departamentu Spraw Parlamentarnych w KPRM.